

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp:	Uitvoering motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis'
Zaaknummer:	72881-2023
Datum van indiening in iBabs:	24 juni 2026

Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. kennis te nemen van de uitvoering van motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis', zoals uitgewerkt in dit voorstel;
2. de gemeenteraad hierover te informeren via bijgevoegde concept-raadsinformatiebrief.

Inleiding

De gemeenteraad van Roermond heeft in haar vergadering d.d. 20 april 2023 de motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis' unaniem aangenomen (zie bijlage 1). Met deze motie heeft de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders verzocht om jongeren actief te betrekken bij de lokale democratie en hen kennis te laten maken met de werking van de gemeente en het lokaal bestuur.

De motie roept het college van burgemeester en wethouders op om:

- intern de verschillende initiatieven en acties te inventariseren;
- alle middelbare scholen van Roermond actief te benaderen en voorstellen om samen met hen een programma te ontwikkelen waarmee elke middelbare scholier de kans krijgt om minimaal één keer in de schoolcarrière te gast te zijn in het gemeentehuis, uitleg te krijgen over de werking van de gemeente en de lokale democratie;
- bovenstaande uit te werken en voor te leggen in een voorstel aan de gemeenteraad.

Naar aanleiding van deze motie is een brede inventarisatie uitgevoerd van bestaande initiatieven op het gebied van burgerschapsvorming, jongerenparticipatie en democratische bewustwording.

Daarnaast is, in samenwerking met de raadsgriffie, vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs en ProDemos, een aanvullend en flexibel programma ontwikkeld voor leerlingen in het voortgezet onderwijs.

De uitvoering van de motie is belegd binnen de portefeuille onderwijs. De programmatische coördinatie vindt plaats vanuit de raadsgriffie in het kader van het Uitvoeringsplan

Raadscommunicatie 2025-2028. De uitvoering vindt plaats in nauwe samenwerking tussen de raadsgriffie, de ambtelijke organisatie (o.a. de beleidsvelden Onderwijs en Jeugd), het voortgezet onderwijs, ProDemos en de Jongerenraad Roermond.

Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de motie en wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de wijze waarop de uitvoering structureel is georganiseerd.

Beoogd effect

Het structureel versterken van burgerschapsvorming, democratisch bewustzijn en jongerenparticipatie binnen de gemeente Roermond door jongeren tijdens hun schoolloopbaan actief kennis te laten maken met de lokale democratie en de werking van de gemeente.

Argumenten

1.1 Het voorstel geeft uitvoering aan motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis'

Conform de motie is een inventarisatie uitgevoerd van bestaande initiatieven en activiteiten binnen de gemeente Roermond die bijdragen aan burgerschapsvorming en jongerenparticipatie. Deze inventarisatie heeft aangetoond dat reeds een breed en divers aanbod aanwezig is, waaronder:

- Kindervragenuur (primair en voortgezet onderwijs);
- Het spel 'Democracy' van ProDemos (primair onderwijs);
- bezoeken aan het stadhuis (primair en voortgezet onderwijs);
- kindervrijkraden, schoolraden en jongerenparticipatie (o.a. de Roerguppen van Stichting Swalm en Roer);
- Jongerenraad Roermond;
- debatactiviteiten binnen het voortgezet onderwijs (o.a. bij BC Broekhin);
- het project 'Speaking Minds' bij Gilde Opleidingen;
- kinderkrant 'Het Roertje'.

Uit de inventarisatie blijkt dat deze activiteiten grotendeels afzonderlijk van elkaar worden georganiseerd. De uitvoering van de motie richt zich daarom primair op het bundelen, versterken en structureel organiseren van deze bestaande initiatieven.

Daarnaast is samen met de raadsgriffie, het voortgezet onderwijs en ProDemos een aanvullend programma ontwikkeld waarmee leerlingen actief kennismaken met de lokale democratie.

Nieuw in deze aanpak zijn:

- één samenhangend programma;
- een structurele programmatische aanpak;
- actieve benadering van alle scholen voor voortgezet onderwijs;
- samenwerking tussen gemeente, raadsgriffie, scholen en ProDemos;
- centrale coördinatie vanuit de raadsgriffie.

Hierdoor ontstaat een duurzaam en herkenbaar aanbod dat voor scholen eenvoudig toegankelijk is.

1.2 Het voorstel sluit aan bij bestaand beleid en versterkt de rol van de gemeenteraad

De uitvoering van de motie is inmiddels structureel verankerd binnen het Uitvoeringsplan Raadscommunicatie 2025-2028, waarmee de gemeenteraad d.d. 25 april 2025 heeft ingestemd. Binnen dit uitvoeringsplan is expliciet aandacht opgenomen voor:

- het vergroten van betrokkenheid van jongeren bij de lokale democratie;
- het organiseren van educatieve activiteiten rondom het gemeentebestuur;
- de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de gemeenteraad;
- de inzet van college- en raadsleden als ambassadeurs van de lokale democratie.

Daarmee draagt het voorstel bij aan de versterking van de verbinding tussen inwoners, jongeren en het lokaal bestuur.

Hoewel de programmatische coördinatie bij de raadsgriffie ligt, betreft het nadrukkelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenteraad en college. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met de ambtelijke organisatie (o.a. de beleidsvelden Onderwijs en Jeugd) en externe partners, zoals het voortgezet onderwijs, ProDemos en de Jongerenraad Roermond..

1.3 Het voorstel is integraal afgestemd en sluit aan bij de praktijk en behoeften van partners

Het voorstel is opgesteld in nauwe samenwerking tussen de raadsgriffie en de ambtelijke organisatie (o.a. de beleidsvelden Onderwijs en Jeugd). Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met externe partners, waaronder vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs en ProDemos. Ook de Jongerenraad Roermond wordt betrokken bij de verdere doorontwikkeling en evaluatie, zodat de ervaringen en ideeën van jongeren kunnen worden meegenomen. Hierdoor sluit het voorstel aan bij zowel de onderwijspraktijk als de behoeften van jongeren en uitvoerende partners.

1.4 Het ontwikkelde aanbod is flexibel en uitvoerbaar

Het ontwikkelde programma is modulair van opzet. Hierdoor kunnen scholen kiezen voor een vorm die aansluit bij hun onderwijsprogramma en beschikbare tijd.

Het aanbod bestaat onder meer uit:

- bezoeken aan het stadhuis;
- gastlessen op scholen;
- interactieve werkvormen zoals debatten, simulaties en rollenspellen;
- gesprekken met raads- en collegeleden.

Door deze flexibele opzet kan maatwerk worden geleverd en kan het programma stapsgewijs worden uitgebreid binnen de beschikbare capaciteit van de raadsgriffie en partners zoals ProDemos.

Kanttekeningen en risico's bij voorgestelde beslispunten

1.1 De ambitie om alle leerlingen in het voortgezet onderwijs te bereiken is organisatorisch uitdagend

De motie gaat uit van een bereik waarbij alle leerlingen in het voortgezet onderwijs minimaal één keer gedurende hun schoolloopbaan in aanraking komen met de lokale democratie. Uitgaande van een totale populatie leerlingen in het voortgezet onderwijs van circa 4.600 leerlingen betekent dit een aanzienlijke organisatorische opgave. Op jaarbasis betreft dit naar schatting ruim 1.000 leerlingen en circa 40 klassen.

De organisatie van een dergelijk aantal bijeenkomsten vraagt capaciteit van:

- de raadsgriffie;
- ProDemos;
- betrokken college- en raadsleden;
- en de scholen;

Om deze reden is gekozen voor een gefaseerde en realistische aanpak waarbij:

- scholen kunnen kiezen uit meerdere vormen van deelname;
- uitvoering plaatsvindt binnen beschikbare capaciteit;
- wordt aangesloten bij bestaande onderwijsprogramma's en initiatieven;
- het bereik stapsgewijs wordt uitgebreid.

Hierdoor kan kwalitatief goede uitvoering worden geborgd.

1.2 Het aanbod blijft in ontwikkeling

De uitvoering bevindt zich momenteel in een opbouwfase. Op basis van ervaringen uit de eerste uitvoeringsjaren zal het programma waar nodig worden aangepast en doorontwikkeld.

De Jongerenraad Roermond wordt betrokken bij de evaluatie en verdere ontwikkeling van het programma, waarmee ook de jongeren zelf kunnen meedenken over de vorm en inhoud van het aanbod.

Een eerste evaluatie vindt plaats eind 2026 conform het Uitvoeringsplan Raadscommunicatie 2025–2028.

Historisch overzicht

20 april 2023: Raadsbesluit inzake aannemen motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis';
25 april 2025: Raadsbesluit inzake vaststelling 'Uitvoeringsplan Raadscommunicatie 2025-2028'

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen.

De uitvoering vindt plaats binnen de bestaande capaciteit en budgetten van de raadsgriffie en betrokken beleidsvelden. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van bestaande programma's en externe expertise, waaronder ProDemos.

Communicatie en participatie

De gemeenteraad wordt geïnformeerd via de bijgevoegde concept-raadsinformatiebrief.

De scholen worden vanuit de raadsgriffie actief benaderd om deel te nemen aan het programma. Daarbij wordt gebruikgemaakt van bestaande netwerken binnen het onderwijs en jongerenparticipatie.

Ook de Jongerenraad Roermond wordt betrokken bij de verdere ontwikkeling van het programma.

Uitvoering en evaluatie

De raadsgriffie verzorgt de programmatische coördinatie en onderhoudt afstemming met scholen en samenwerkingspartners. De uitvoering vindt plaats in nauwe samenwerking met de ambtelijke organisatie (o.a. de beleidsvelden Onderwijs en Jeugd), het voortgezet onderwijs, ProDemos en de Jongerenraad Roermond. College- en raadsleden worden waar passend betrokken bij activiteiten en bijeenkomsten.

De voortgang wordt periodiek besproken met de klankbordgroep vanuit de gemeenteraad die de uitvoering van het Uitvoeringsplan Raadscommunicatie 2025-2028 monitort. Een eerste evaluatie vindt eind 2026 plaats. Op basis daarvan wordt gezien of aanpassing van de aanpak of aanvullende capaciteit wenselijk is.

Bijlagen

Bijlage 1 - Motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis'

Bijlage 2 - Concept raadsinformatiebrief inzake motie 23M07 'in ons stadhuis zijn jongeren thuis'

Bijlage 3 - Memo inzake inventarisatie initiatieven en acties burgerschapsvorming en jongerenparticipatie

Advies bedrijfsvoering Communicatie, Financiën, HR, Inkoop, Juridisch)

Niet van toepassing. Voor de integrale afstemming wordt verwezen naar argument 1.3.